

**INSTYTUT
EMERYTALNY**

Co nowego na rynku emerytalnym?

dr Antoni Kolek

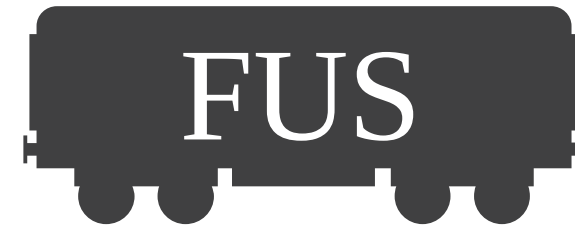
Doradca podatkowy nr 14348

Iława, 16 maja 2024 roku

System emerytalny w Polsce w 2024 roku

SYSTEM EMERYTALNY

I filar

Fundusz Ubezpieczeń
Społecznych

Otwarte Fundusze Emerytalne

II filar

Pracownicze
Plany Kapitałowe

Pracownicze
Programy
Emerytalne

III filar

Indywidualne Konta
Zabezpieczenia
Emerytalnego

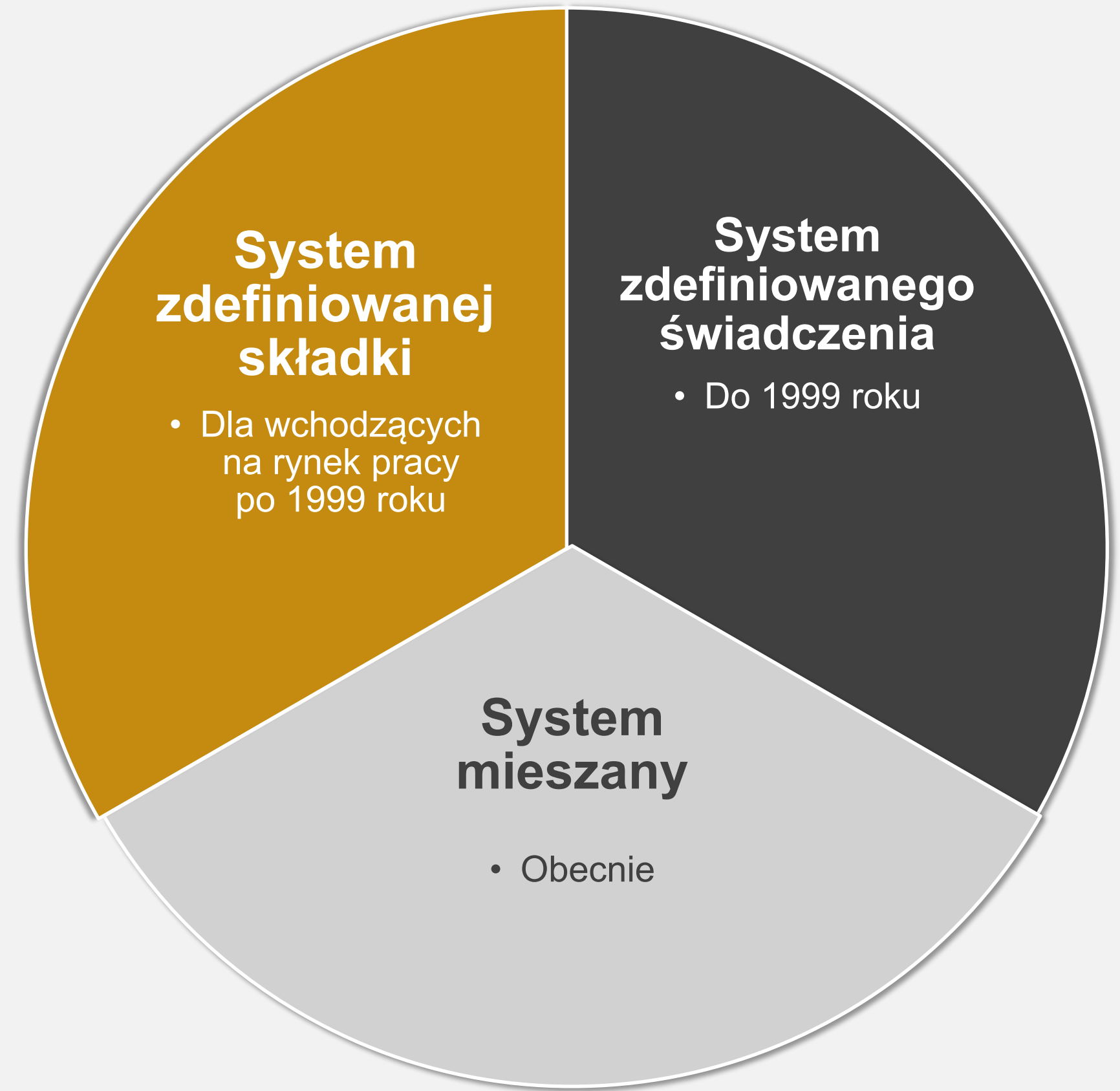
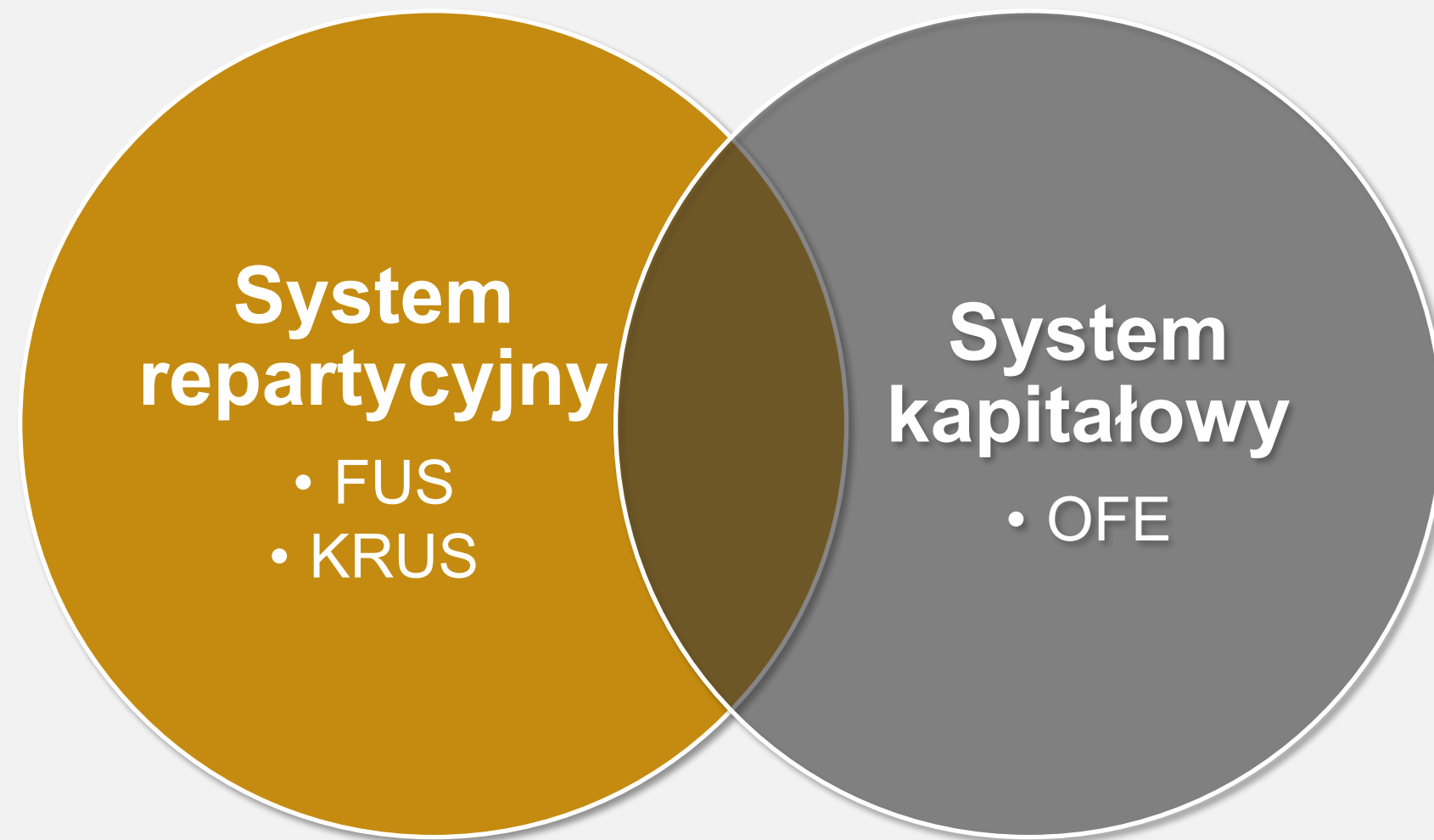

Indywidualne Konta
Emerytalne

Ogólnoeuropejskie
Indywidualne
Produkty Emerytalne

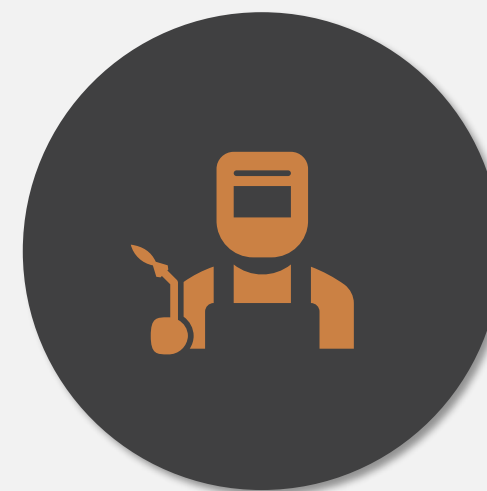
System emerytalny w Polsce

Sytuacja FUS

Rok 2023 był dla polskiej gospodarki rokiem spowolnienia i wysokiej inflacji (11,4% r/r). Zjawiska te były spowodowane przede wszystkim wzrostem cen energii i surowców, który był następstwem trwającej od 2020 r. wojny w Ukrainie. **PKB Polski wzrósł zaledwie o 0,2% rok do roku (według wstępnego szacunku GUS) – był to najgorszy odczyt od wejścia naszego kraju do UE.** Należy jednak odnotować, że – mimo słabego tempa wzrostu gospodarczego – sytuacja na rynku pracy pozostawała stabilna.

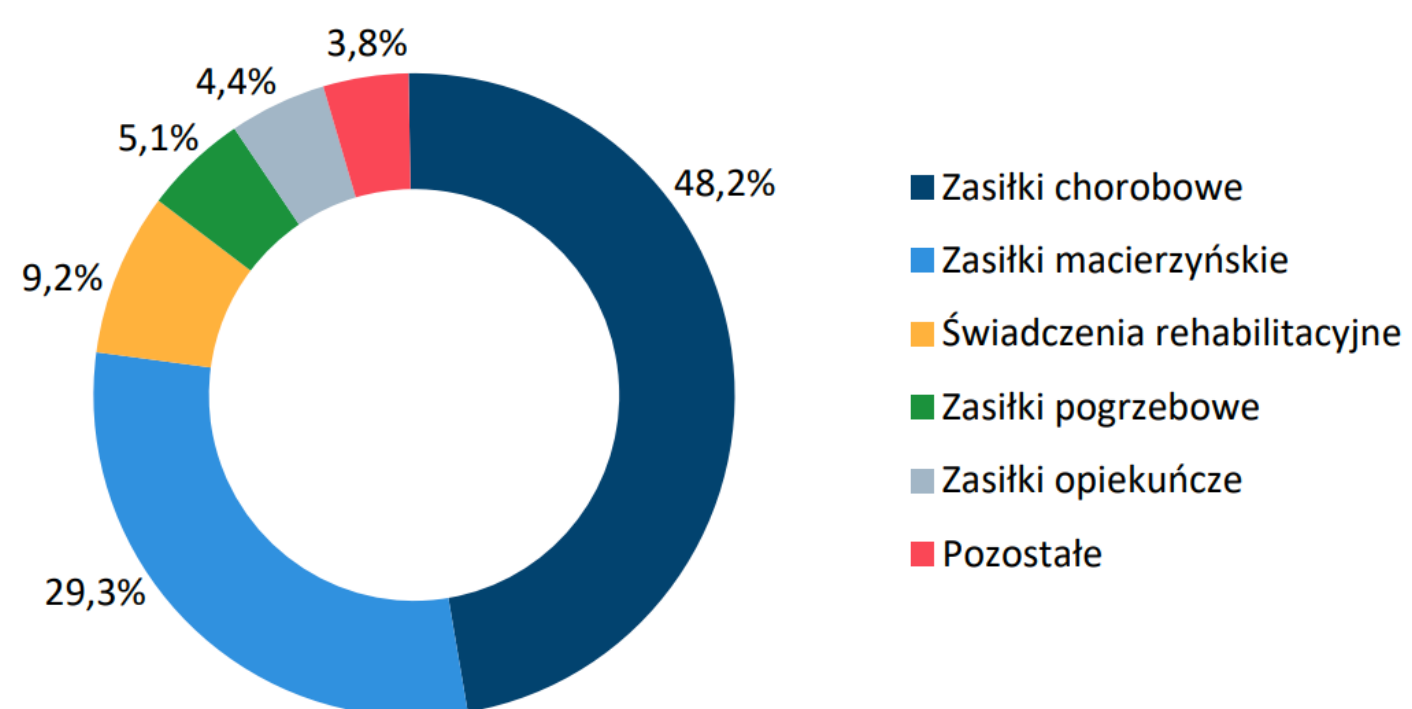
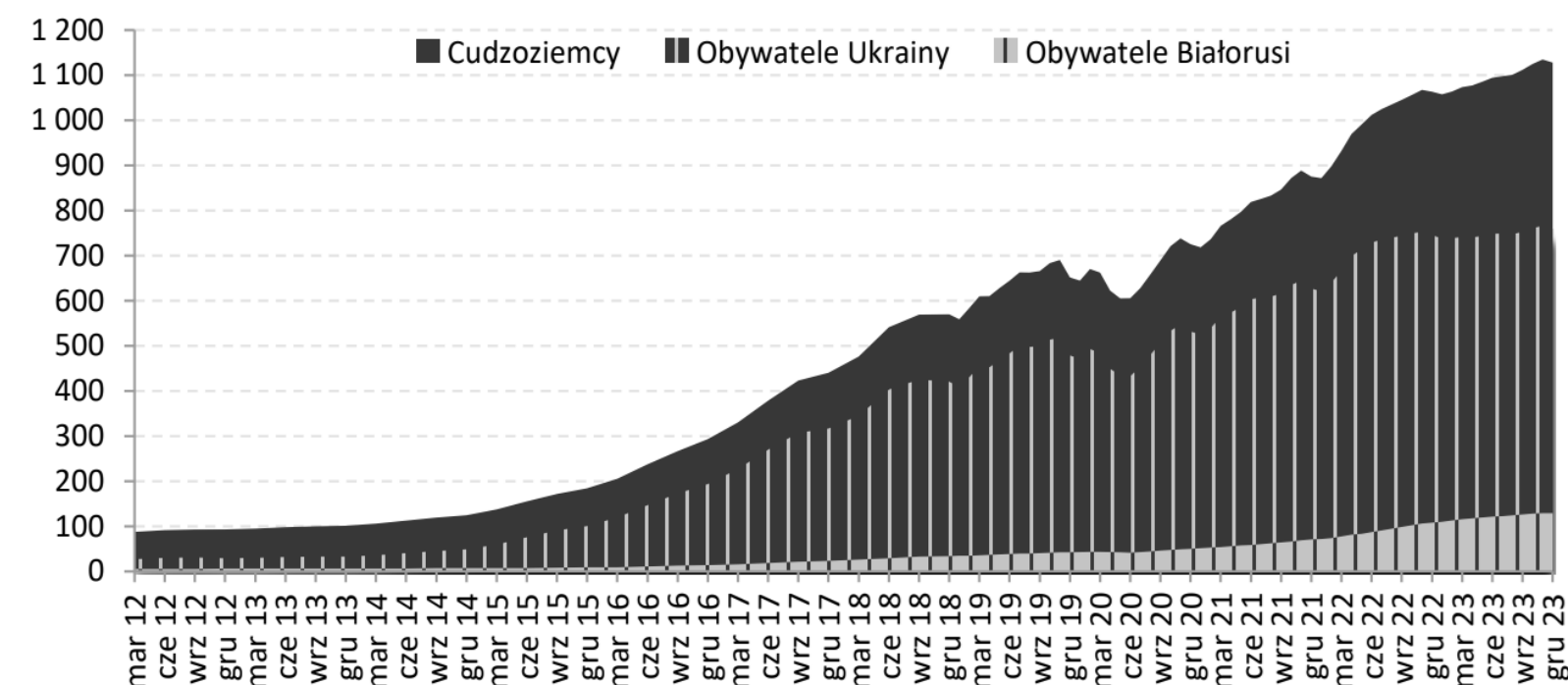
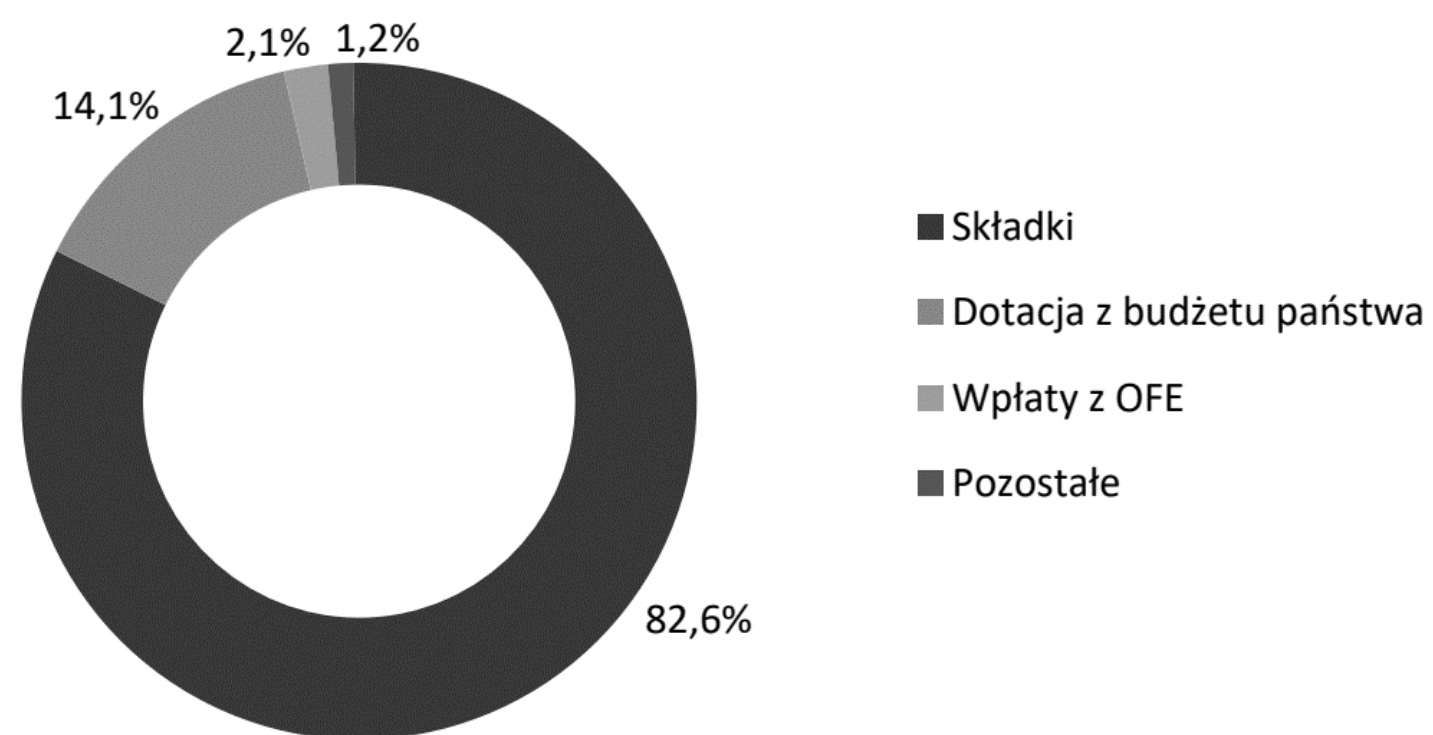
Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r. utrzymała się na rekordowo niskim poziomie i wyniosła 5,1% – dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że była ona najniższa w okresie po transformacji ustrojowej.

Korzystnie przedstawiały się parametry związane z rynkiem pracy, mające kluczowy wpływ na wyniki funduszy zarządzanych przez ZUS: **przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 12,5% w stosunku do roku poprzedniego, a przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 0,3%.** Liczba ubezpieczonych w ZUS na koniec 2023 r. wyniosła ponad 16 262,5 tys.1 i była o 10,5 tys. mniejsza niż rok wcześniej.

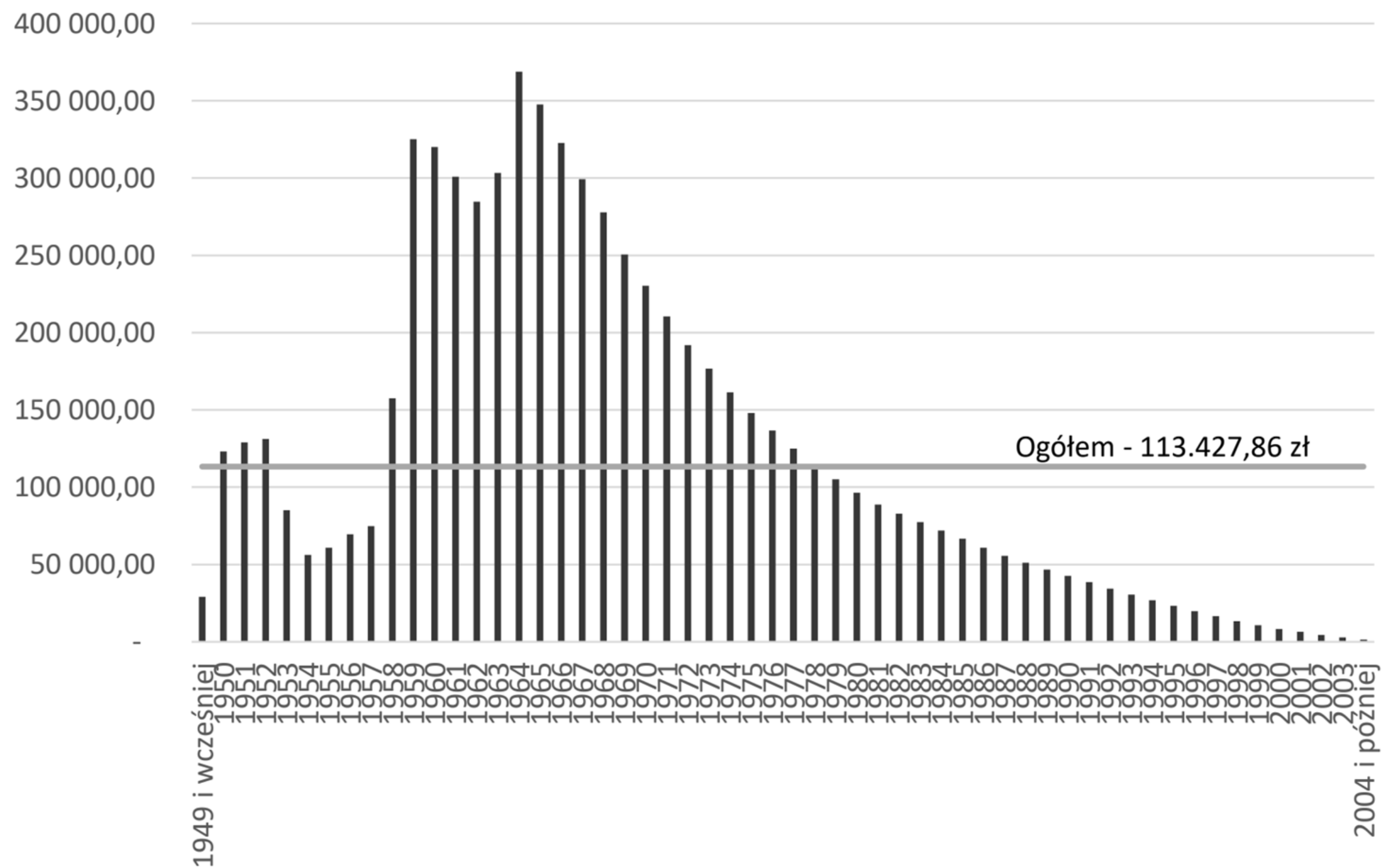
Najliczniejszą grupę ubezpieczonych stanowili **pracownicy (71,5%),** a w dalszej kolejności osoby prowadzące działalność gospodarczą i osoby z nimi współpracujące (10,8%) oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy agencyjnej (8,3%).

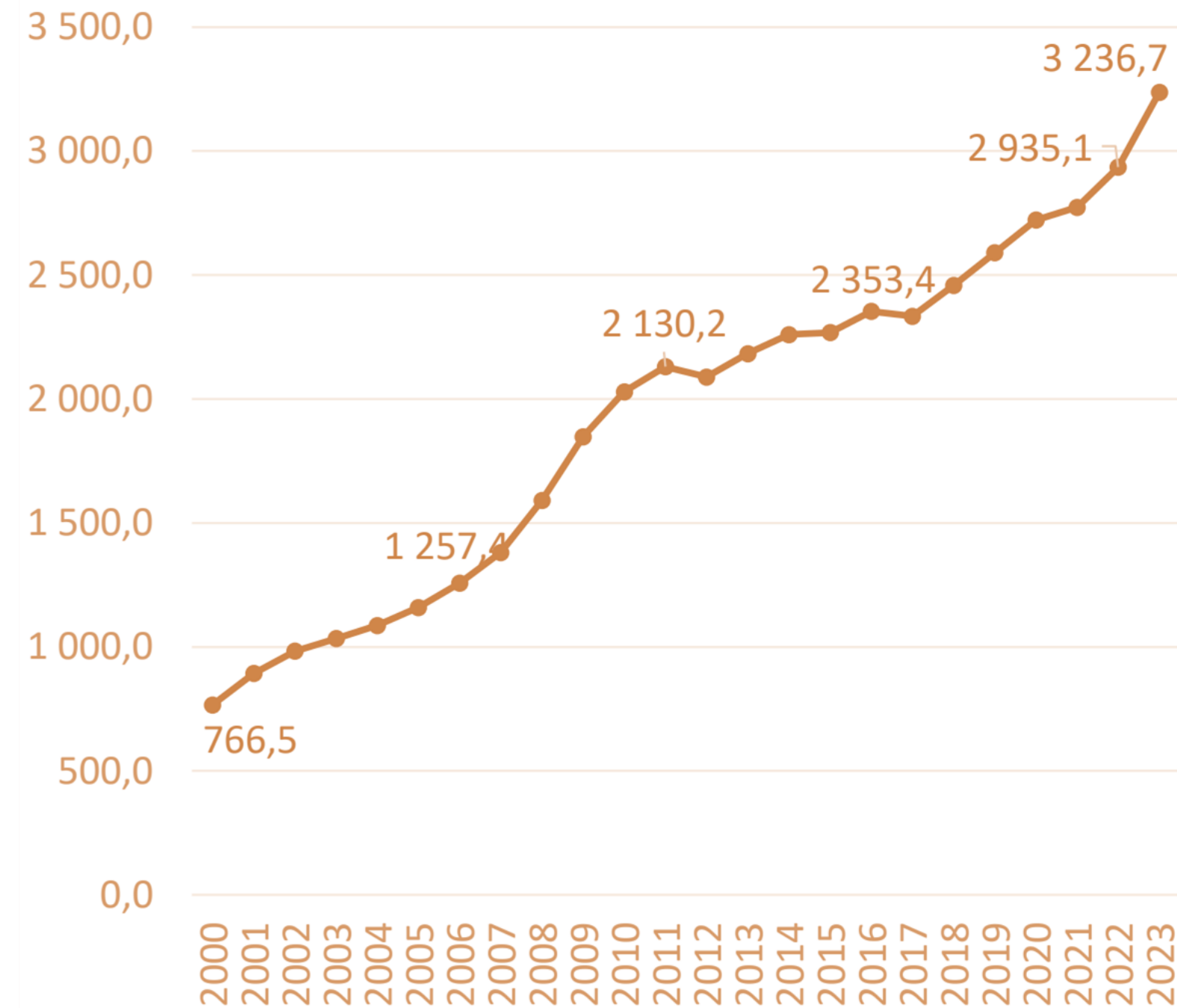
Zestawienie przychodów i kosztów FUS (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.	% r/r
Stan funduszu na początek okresu	7 308 902	9 027 739	123,5
Przychody (przypis)	312 652 932	366 448 015	117,2
Składki na ubezpieczenia społeczne	263 619 820	302 772 732	114,9
Dotacja z budżetu państwa	38 663 292	51 652 297	133,6
Pozostałe, w tym:	10 369 820	12 022 986	115,9
z tytułu reformy OFE	6 768 425	7 640 934	112,9
Koszty, w tym:	310 934 095	365 304 630	117,5
Emerytury i renty	269 362 082	319 533 001	118,6
Pozostałe świadczenia	30 605 355	32 550 674	106,4
Odpis na działalność ZUS	4 910 650	5 170 243	105,3
Część składki na ubezpieczenie emerytalne odprowadzana do FRD	2 989 810	3 429 523	114,7
Prewencje rentowa i wypadkowa	232 067	284 065	122,4
Stan funduszu na koniec okresu	9 027 739	10 171 124	112,7

Średni stan kont emerytalnych (I filar) na koniec IV kwartału
2023 r. wg roku urodzenia

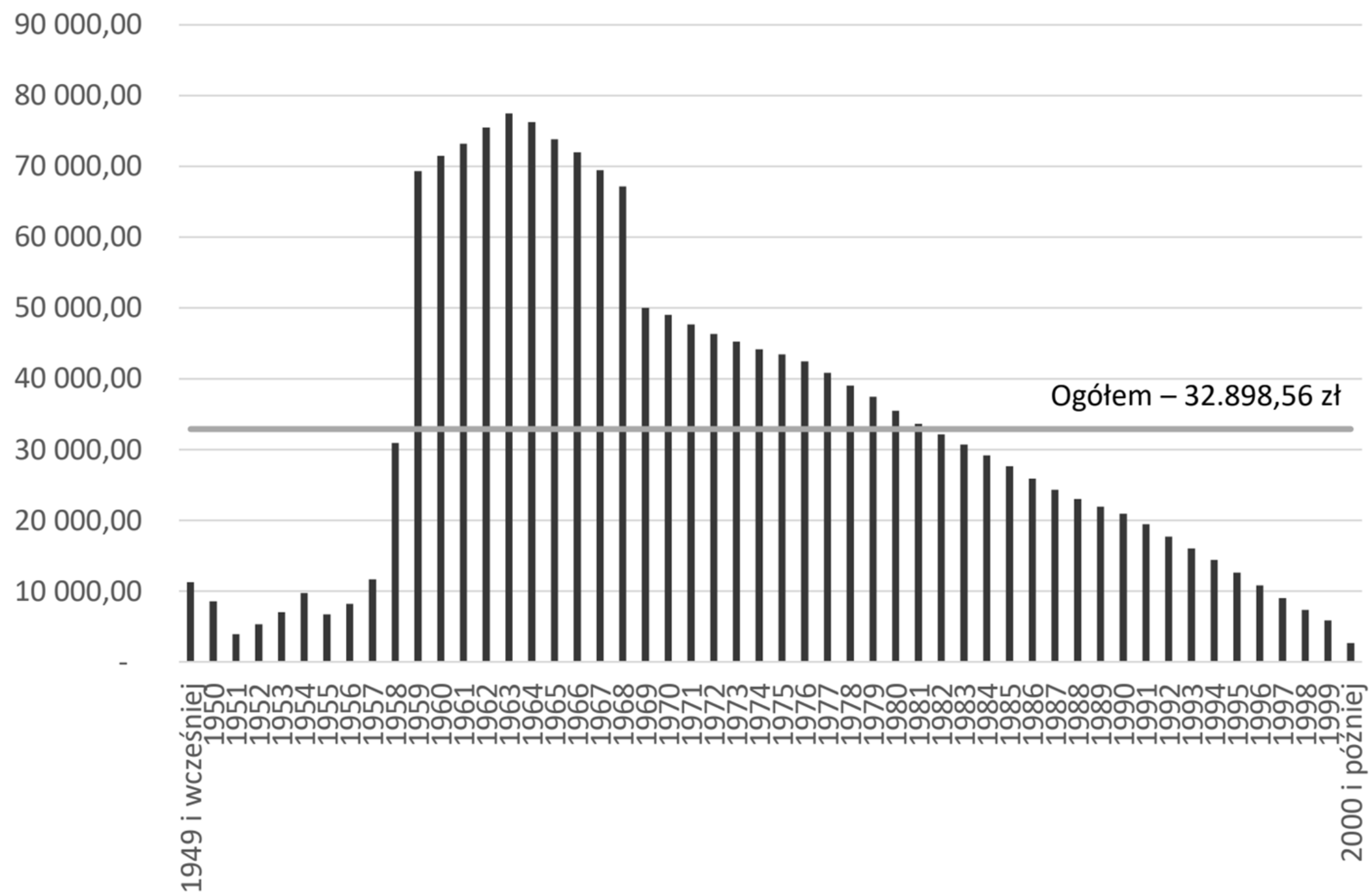

Stan kont emerytalnych ogółem (mld zł)

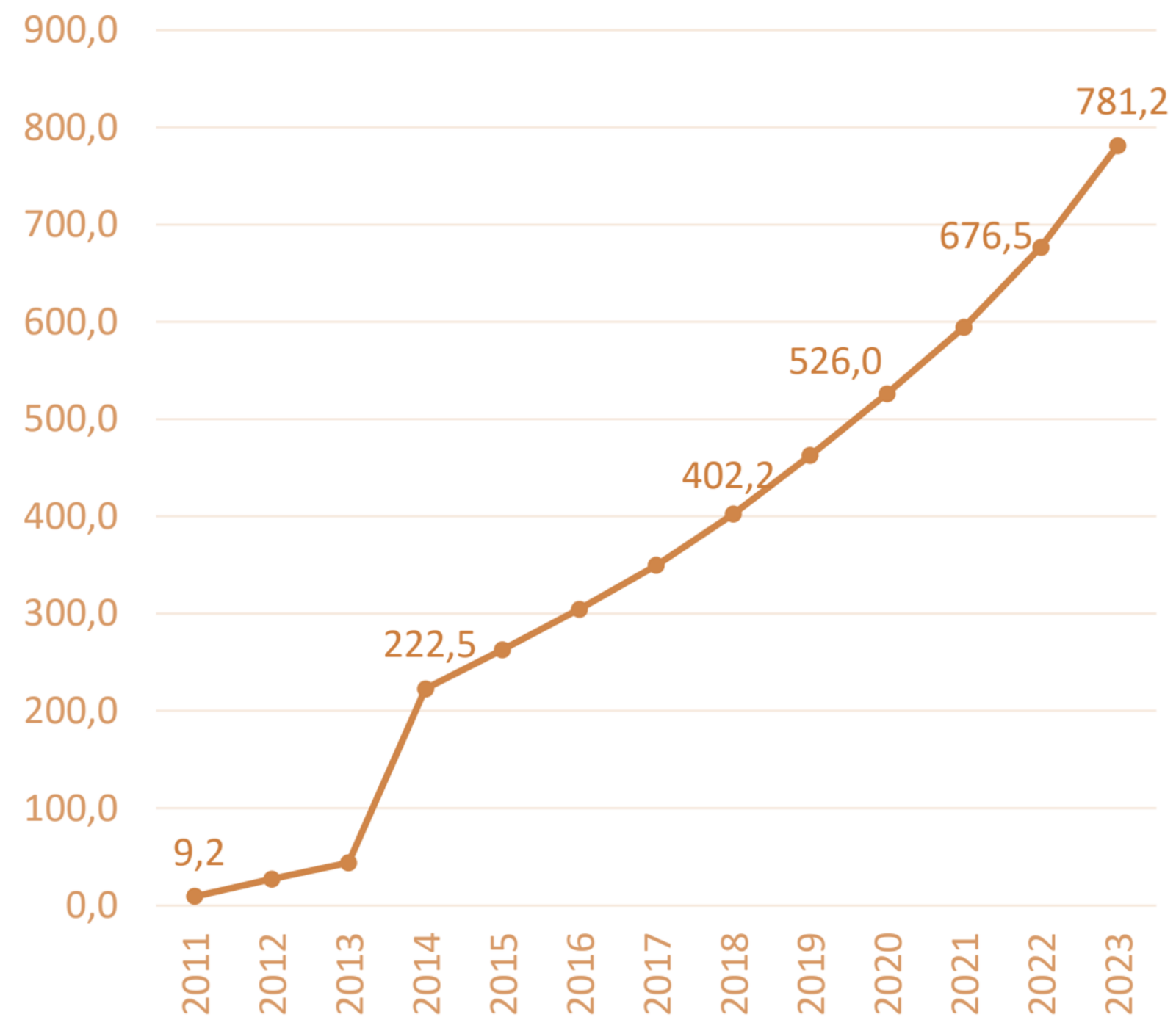

Dane ZUS na podstawie , https://pfr.pl/dam/jcr:42474c63-55a7-4734-9534-5fa9b78dfbda/PFR_Oszcz%C4%99dno%C5%9Bci_202405.pdf

Średni stan subkont emerytalnych na koniec IV kwartału 2023 r. wg roku urodzenia

Stan subkont emerytalnych ogółem (mld zł)

Dane ZUS na podstawie , https://pfr.pl/dam/jcr:42474c63-55a7-4734-9534-5fa9b78dfbda/PFR_Oszcz%C4%99dno%C5%9Bci_202405.pdf

Waloryzacja oraz 13-tka i 14-tka

**INSTYTUT
EMERYTALNY**

Prawo do „najniższej” emerytury od 1 marca 2024 r.

KOBIETA
20 LAT
OKRESÓW SKŁADKOWYCH

1780,96 ZŁ

MĘŻCZYZNA
25 LAT
OKRESÓW SKŁADKOWYCH

COROCZNA WALORYZACJA:

- w 2022 roku – **107%**
- w 2023 roku – **114,8%**
- w 2024 roku – **112,12%**

Działania wspierające: 13. emerytura, 14. emerytura, waloryzacja, podatki

Wskaźnik waloryzacji od marca 2024 roku wynosi **112,12%**.

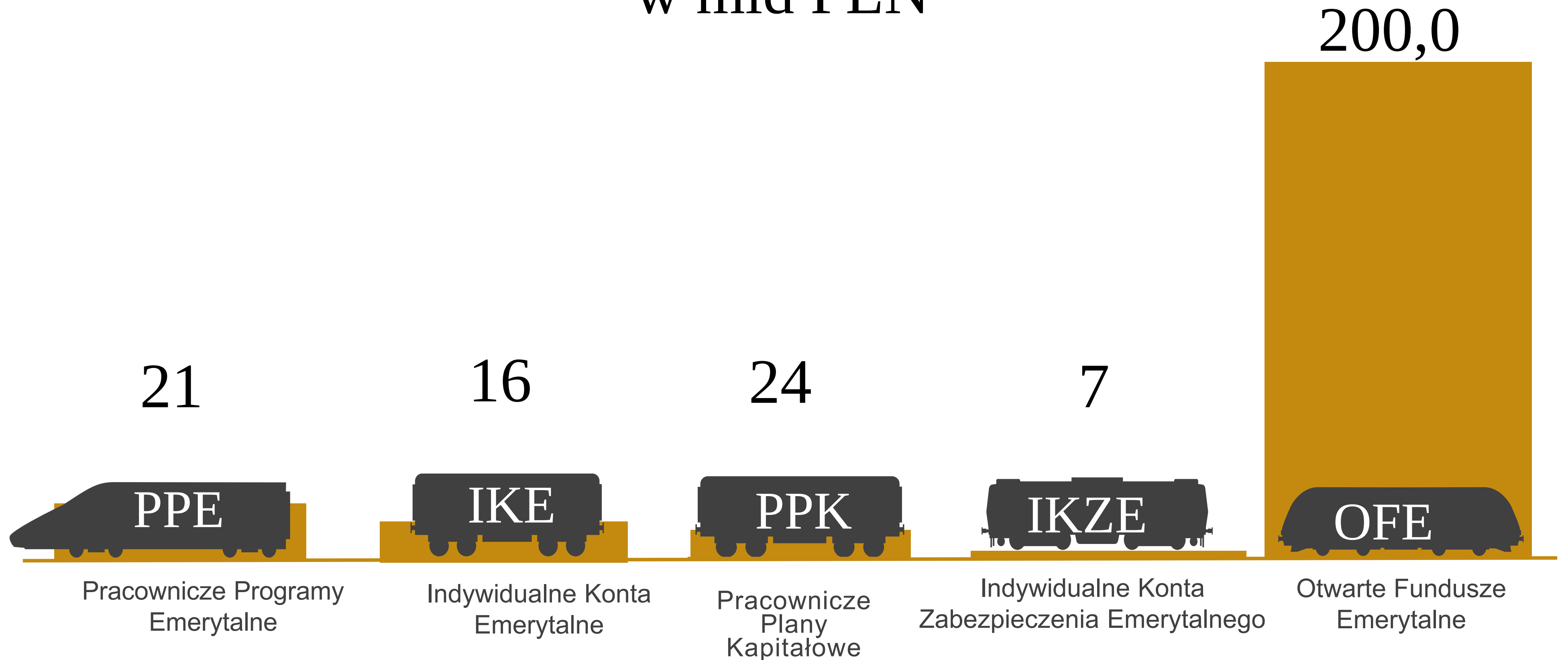
- 1** W kwietniu wypłacona dla wszystkich została 13. emerytura: **1 780,96 zł brutto**
- 2** W sierpniu/wrzeźniu wypłacona zostanie 14. emerytura: **1 780,96 zł brutto, ale**
  - z progiem dochodowym najprawdopodobniej – **2900 zł**
  - Z mechanizmem złotówka za złotówkę – **4 680,96 zł**

Okienko transferowe OFE

**INSTYTUT
EMERYTALNY**

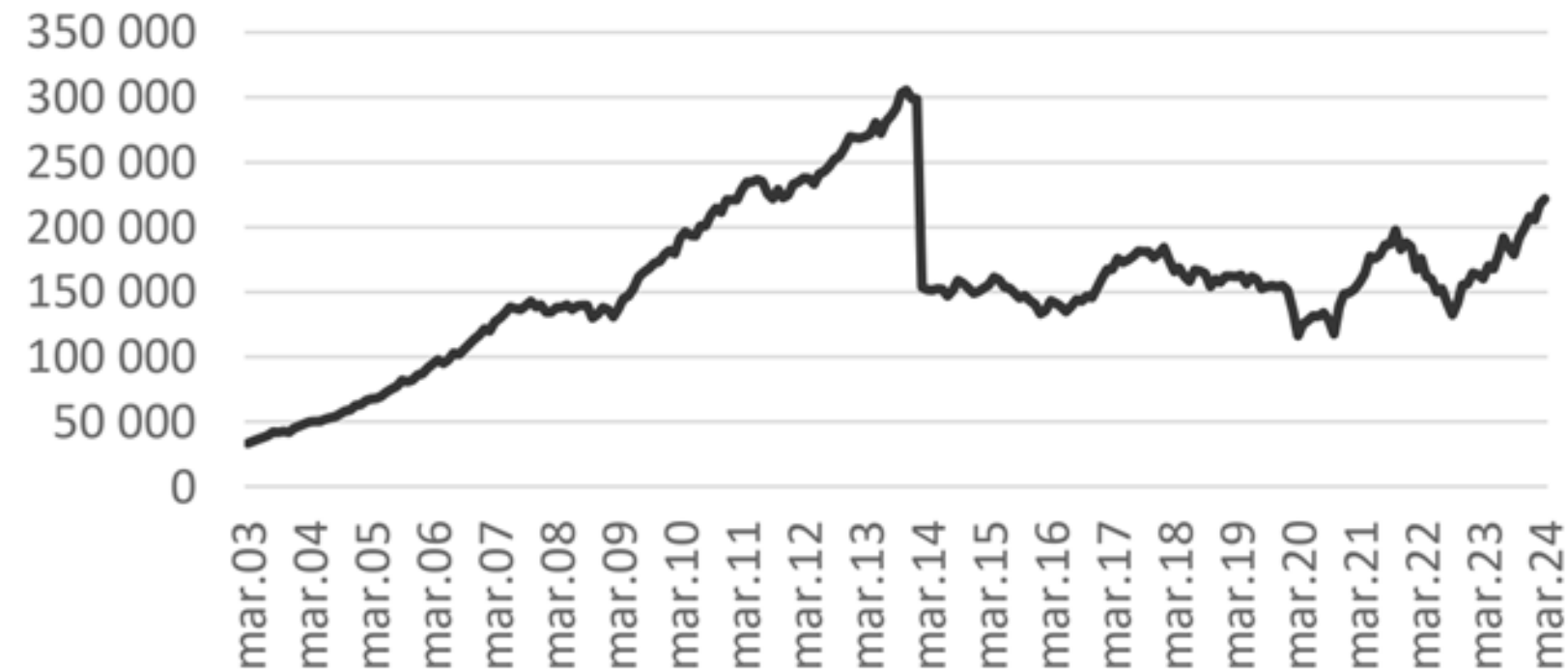
Wartość aktywów na koniec 2023 w mld PLN

Funkcjonowanie OFE

Otwarty fundusz emerytalny	Liczba członków
Allianz Polska OFE	3 193 138
Generali OFE	2 330 185
Nationale-Nederlanden OFE	2 753 693
PKO BP Bankowy OFE	846 055
OFE Pocztylion	530 574
OFE PZU "Złota Jesień"	2 161 225
UNIQA OFE	1 017 643
Vienna OFE	1 641 613
Razem	14 474 126

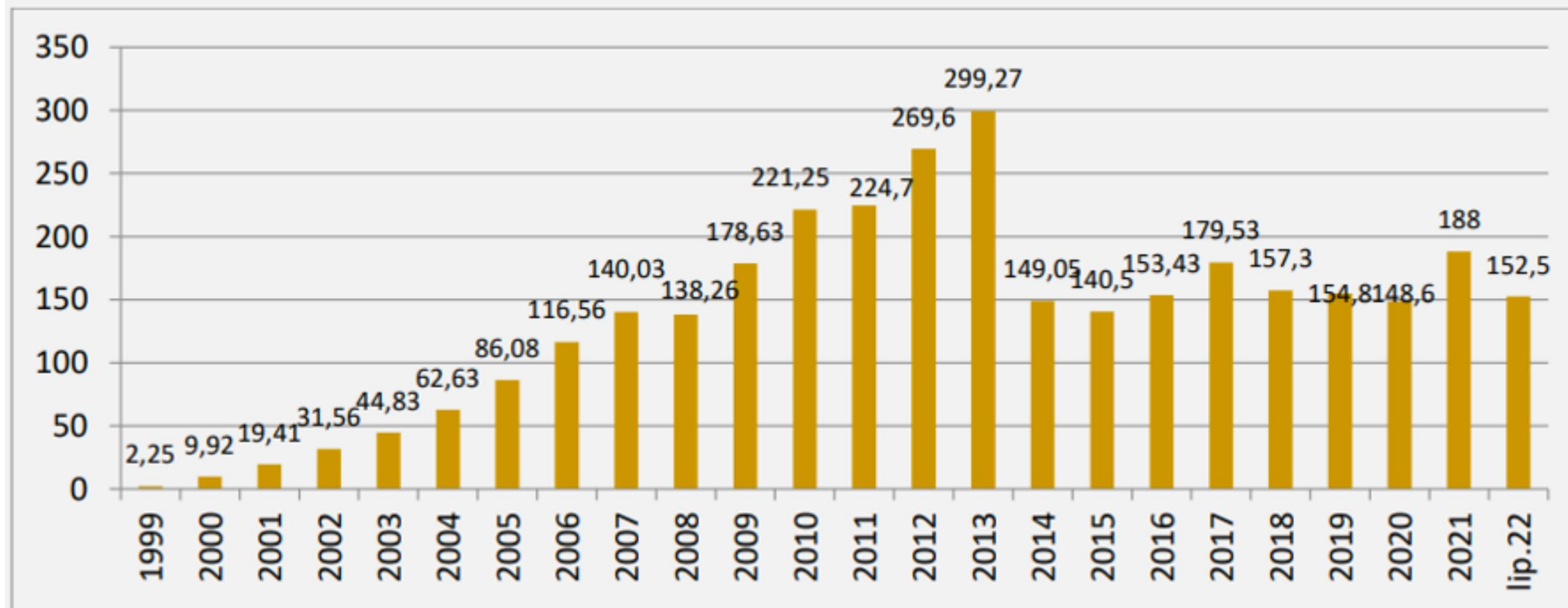
Wartość aktywów netto OFE (mln zł)

Otwarty fundusz emerytalny	Liczba rachunków ogółem	w tym: martwe rachunki	Udział martwych rachunków w łącznej liczbie rachunków członkowskich
Allianz Polska OFE	3 380 135	11 564	0,3%
Generali OFE	2 348 994	17 861	0,8%
Nationale-Nederlanden OFE	2 791 215	12 905	0,5%
PKO BP Bankowy OFE	864 860	8 546	1,0%
OFE Pocztylion	532 465	9 612	1,8%
OFE PZU "Złota Jesień"	2 189 246	20 069	0,9%
Vienna OFE	1 717 017	18 647	1,1%
UNIQA OFE	1 049 231	1 515	0,1%
Razem	14 873 163	100 719	0,7%

Dane KNF na podstawie , https://pfr.pl/dam/jcr:42474c63-55a7-4734-9534-5fa9b78dfbda/PFR_Oszcz%C4%99dno%C5%9Bci_202405.pdf

Wykres 1. Oś czasu OFE w postaci wartości aktywów na koniec roku w mld PLN

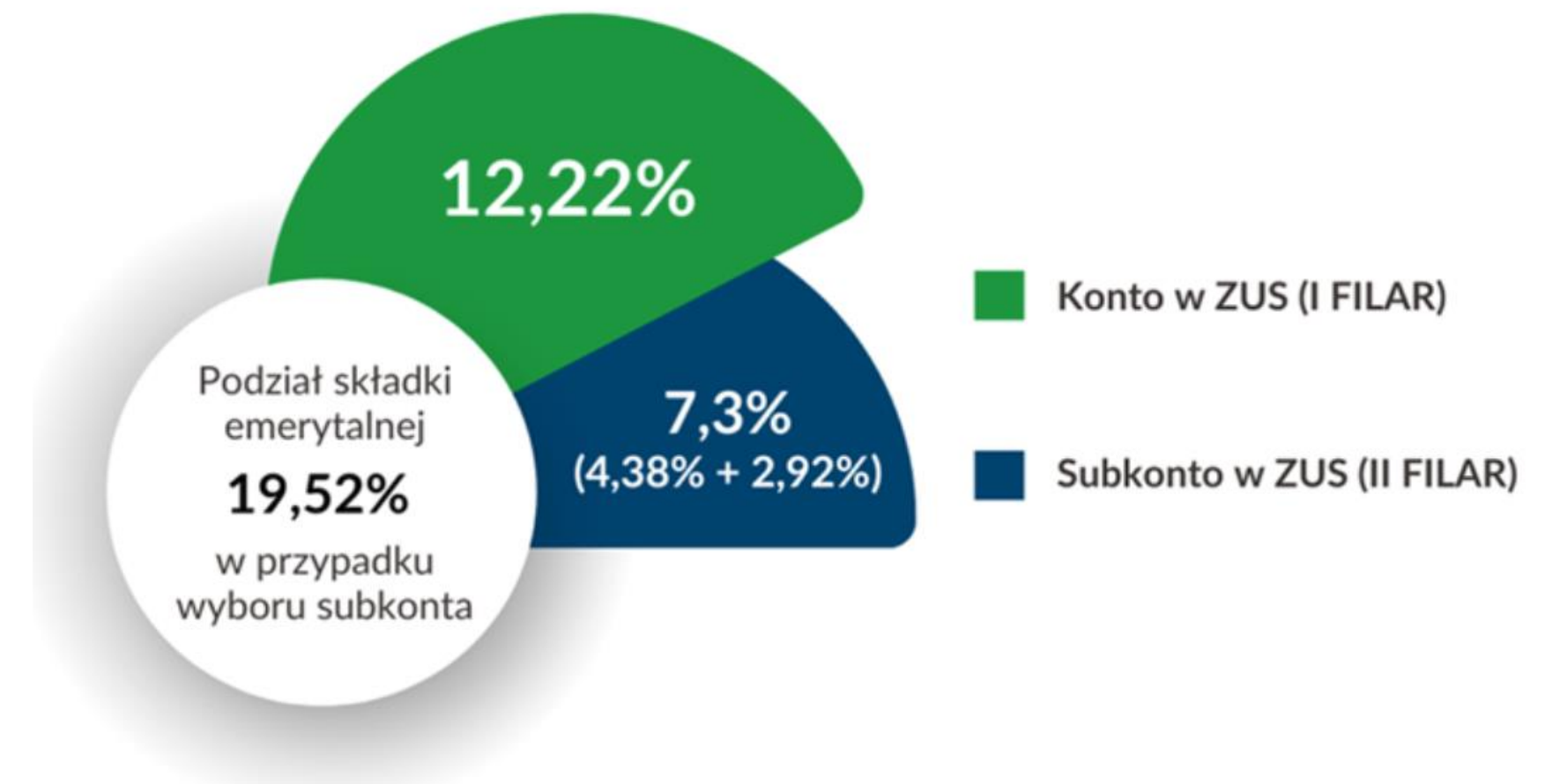
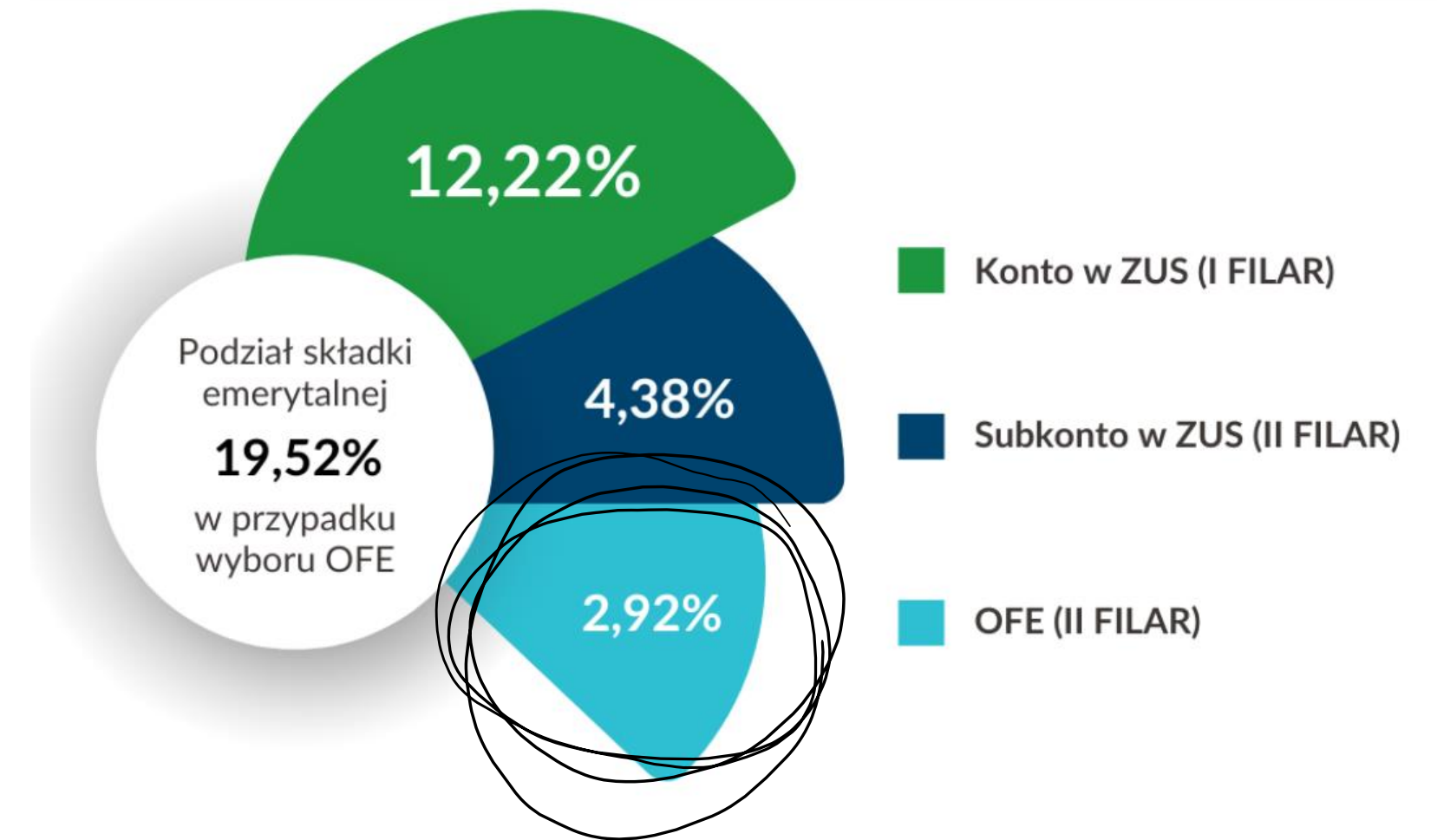

Źródło: Dane Komisji Nadzoru Finansowego www.knf.gov.pl

Okienko transferowe OFE

- 1 kwietnia – 31 lipca 2024
- Raz na 4 lata
- Decyzja dotyczy przyszłych składek
-
- Subkonto a OFE
- Środki są dziedziczone
- Waloryzacja subkonta vs Wzrost wartości OFE

PPE, PPK, IKE, IKZE, OIPE

INSTYTUT
EMERYTALNY

Rynek produktów grupowych: PPE/PPK

PPE

Środki zgromadzone w **PPE** na koniec 2023 roku – **ok. 20 mld zł** (szacunki)
Liczba oszczędzających: **ok. 500 tys. osób**

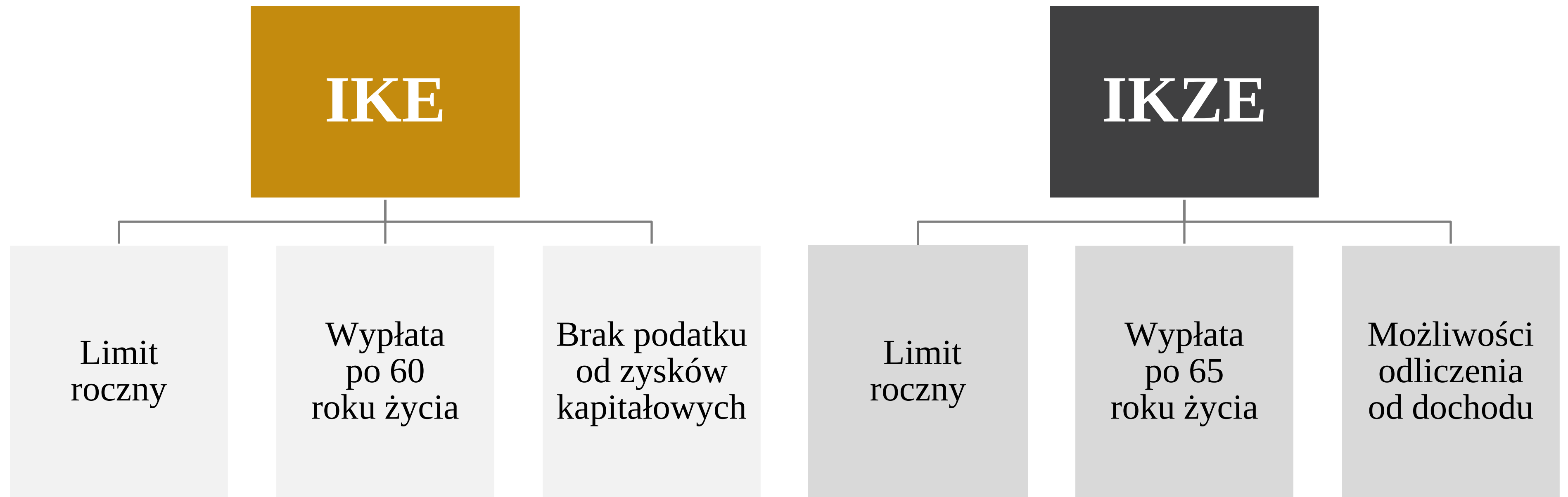
Dane KNF

PPK

Środki zgromadzone w **PPK** na koniec 2023 roku – **ok. 24 mld zł** (szacunki)
Liczba oszczędzających: **ok. 2,0 mln osób, liczba rachunków ok 4 mln**

Dane PFR portal PPK

Rynek produktów indywidualnych: IKE/IKZE

Dane KNF, na koniec czerwca 2021 roku

Rynek produktów indywidualnych: IKE/IKZE

Dane KNF, na koniec czerwca 2021 roku

Limity wpłat w 2024 roku

Ulga na IKZE

Odliczeniu od dochodu/przychodu podlegają wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (**IKZE**) w roku podatkowym.

Odlicza się kwotę faktycznie poniesionego wydatku (wpłaty), **nie wyższą niż kwota odpowiadająca 1,2-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok** określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o prowizorium budżetowym (lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone)

Dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą limit IKZE wynosi – **1,8-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego**

OIPE (PEPP)

BRAK PODATKU

Dochody i świadczenia z OIPE są zwolnione z opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym od osób fizycznych i podatkiem od zysków kapitałowych czyli tzw. podatkiem Belki.

PRAWNY LIMIT KOSZTÓW

Obowiązuje limit kosztów i opłat związanych z prowadzeniem OIPE, który wynosi **1 proc.** zgromadzonego kapitału.

ROCZNY LIMIT WPŁAT NA OIPE

stanowi kwotę odpowiadającą trzykrotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok (jak w IKE), co w 2023 roku daje kwotę **20 805 zł.**

OIPE UMOŻLIWIA INWESTOWANIE ZA GRANICĄ,

a także przenoszenia OIPE przy zmianie miejsca zamieszkania z jednego do innego państwa członkowskiego UE.

NIE TRZEBA SAMODZIELNIE INWESTOWAĆ

OIPE umożliwia inwestowanie jedynie w produkty zarządzane przez ich dostawców - instytucje prowadzące działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową i zarządzające aktywami np. Fundusze UFK.

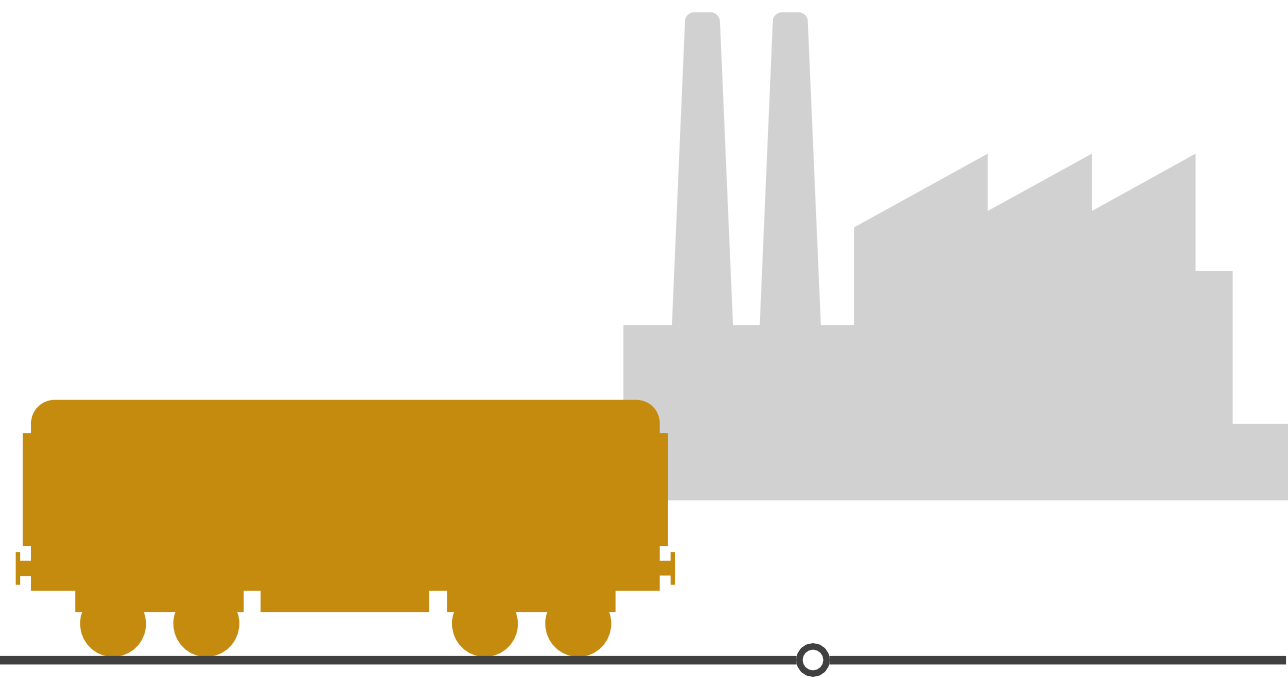
ŚRODKI Z OIPE SĄ DZIEDZICZONE

W przypadku śmierci oszczędzającego, środki zgromadzone na subkoncie OIPE zostaną przekazane wskazanym przez niego osobom.

LIMIT WIEKU 15 – 55 LAT

OIPE może założyć osoba, która ukończyła 15. rok życia, jednak nie przekroczyła jeszcze granicy 55 skończonych lat.

Porównanie

Porównanie OIPE, IKE i IKZE			
	OIPE	IKE	IKZE
Roczny limit wpłat	nie więcej niż 3 x prognozowane miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.*	nie więcej niż 3 x prognozowane miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.	Suma wpłaconych składek w roku kalendarzowym nie może być wyższa od 1,2 lub 1,8-krotność prognozowanego wynagrodzenia w gospodarce narodowej dla osób prowadzących pozarolniczą działalność.
Zwolnienie z podatku Belki	TAK	TAK	TAK (bezwarunkowo)
Opodatkowanie wypłaty	NIE	NIE	10% przy wypłacie
Wiek bezkarnej wypłaty zwolnienia	60 lat (lub 55 lat)**	60 lat (lub 55 lat)**	65 lat
Samodzielne inwestowanie***	NIE	TAK	TAK
Podatek od spadku?	NIE	NIE	NIE

Oszczędności

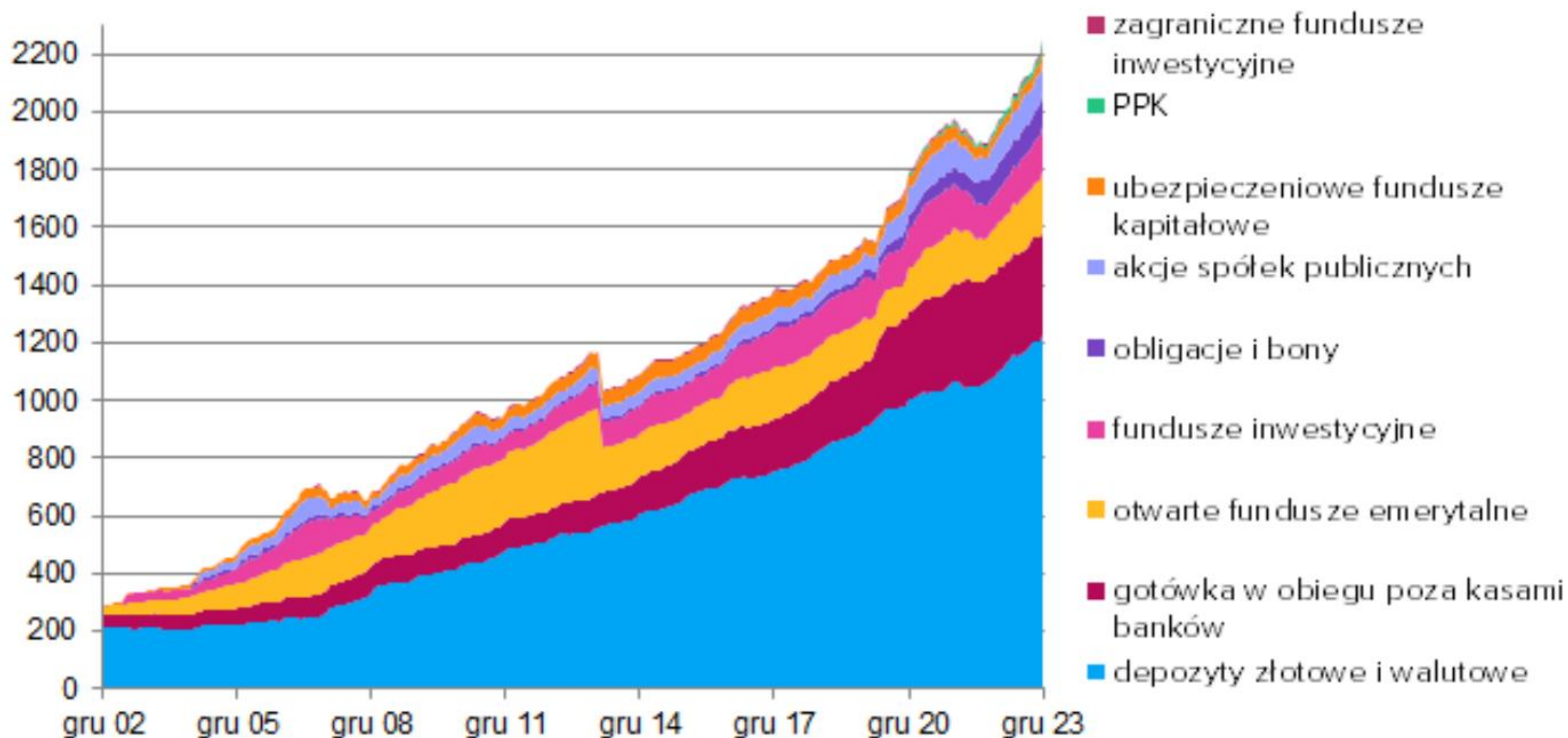

**INSTYTUT
EMERYTALNY**

Oszczędności Polaków sięgnęły 2,25 bln zł

Oszczędności finansowe polskich gospodarstw domowych w mld zł

Źródło: Analizy.pl, na podstawie danych NBP, KNF, MF, TFI i PTE

Dyskusja

**INSTYTUT
EMERYTALNY**

Więcej aktualnych informacji dotyczących danin publicznych i ubezpieczeń społecznych

w tym opracowania do darmowego pobrania,
dostępnych jest na stronie
www.instytutemerytalny.pl
oraz w mediach społecznościowych.

www.facebook.pl/instytutemerytalny

www.linkedin.com/company/instytut-emerytalny/

www.twitter.com/inst_emerytalny

**INSTYTUT
EMERYTALNY**

Dziękujemy za uwagę!

Instytut Emerytalny Sp. z o. o.

ul. Solec 38, 00-394 Warszawa

tel.(fax) 22 458 23 00 (01)

www.instytutemerytalny.pl